1857. № 8.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 27 JANUARIJ.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 23 Januarij 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *ƒ* 14.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 220.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 220.00.

Leeuwarden, den 24 Januarij 1857.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 19 dezer ter kennis der ingezetenen, dat van den 17 tot en met den 23 dezer:

1. 84 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 3, Baarderadeel 7, Dantumadeel 1, Doniawerstal 1, Franekeradeel 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Hennaarderadeel 16, Idaarderadeel 3, Kollumerland en Nieuw-Kruisland 1, Leeuwarderadeel 8, Menaldumadeel 3, Oostdongeradeel 1, Opsterland 2, Rauwerderhem 2, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 1, Wonseradeel 16 en Wijmbritseradeel 16, en 212 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 11, Bolsward 2, Doniawerstal 13, Franeker 3, Franekeradeel 11, Haskerland 5, Hennaarderadeel 12, Idaarderadeel 13, Leeuwarden 4, Leeuwarderadeel 17, Menaldumadeel 14, Rauwerderhem 15, Sneek 2, Tietjerksteradeel 7, Utingeradeel 10, Westdongeradeel 1, Wonseradeel 26, Workum 11 en Wijmbritseradeel 35, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 841;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Linze Annes van der Heide, te Bolsward; Sijtze Oosterhagen, te Franeker; Lolke Hessels Baarda, te Hitzum; Sijbolt Sipkes IJkema, te Haskerhorne; Auke IJzaaks de Haan, te Westermeer; Folkert Jans Rispens, te Spannum; Sijbren Jans Heeg en Murk Harmens Abma, beide te Cubaard; Jelle Douwes Jelles Gz., te Grouw; Jan Jacobs Roda, te Leeuwarden; Eeltje Geerts Luxen en Sijbe Sijbes Sevenster, beide te Stiens; Jelle Tjebbes Hiemstra, te Britsum; Reinder Sjoukes van der Hoek, te Jelsum; Klaas Andries Andringa, te Menaldum; Nanne Jans Kuperus, te Marssum; de Weduwe D. S. van der Woude, te Deersum; Jan W. Beetstra, te Irnsum; Johannes Murks Bottema, te Oldeboorn; Sijmen Pieters Boetje en de Weduwe Sjouke G. Hilverda, beide te Terkaple; Douwe Sjerps de Jong, te Witmarsum; Bauke Siebes IJetsinga, te Arum, en Jan Lambertus IJntema, te Cornwerd;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Sijbe Jacobs Lootsma, te Ægum; Jan Abes Veldman, te Terkaple; Durk Gabes de Jong, te Akmarijp; Klaas Lourens Olivier, te Jelsum; Aan Sijbrens Andringa, te Cornjum; Cornelis S. Sijtsma, te Dronrijp; Hette Klaas Laagland, te Nijega (Doniawerstal); Sies Meines van der Kerk, te Tjerkgaast; Gerrit Foekes van der Wal, te Sloten (Boerderij te Tjerkgaast); Wiebe Fokkes Klijnsma, te Oosterzee; Ane Gerrits Donia, te IJtens; Simon Rintjes Boschma, te Cubaard; Tjeerd Louws Wiersma, te Augsbuurt; Sijbren Jacobs Pasma, te Swichum; Dirk Reins van der Weide en Gerben Pieters Doting, beide te Lekkum; Beert D. Lont, te Sint Anna-Parochie; benevens de runderen, afkomstig uit de gemeene Weide aan de Oude of Nieuwe Bildtpollen, onder Sint Anna- en Vrouwen-Parochie.

Leeuwarden, den 26 Januarij 1857.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden;*

Voldoende aan het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, ter uitvoering van Zijner Majesteits besluit van den 5 Januarij 1857, no. 38, houdende goedkeuring van het besluit der Staten van den 20 November 1856, no. 4, tot wijziging en aanvulling der Begrooting van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van *Friesland*, voor de dienst van 1857;

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat voorschreven besluit, afzonderlijk gedrukt, verkrijgbaar is gesteld bij de *Weduwe M. van den Bosch* te *Leeuwarden*, tegen den prijs van *acht Cents.*

Leeuwarden, den 26 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden*,

Voldoende aan het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, ter uitvoering van Zijner Majesteits besluit van 5 Januarij 1857, no 38, houdende goedkeuring van het besluit der Staten van den 11 November 1856, no. 8, tot wijziging en aanvulling der Begrooting van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van *Friesland*, voor de dienst van 1857;

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat voornoemd besluit, afzonderlijk gedrukt, algemeen verkrijgbaar is gesteld bij de *Weduwe M. van den Bosch* te *Leeuwarden*, tegen den prijs van *vier Cents.*

Leeuwarden, den 26 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

PARIJS, 22 Januarij.

Men beweert, dat maandag een aantal geneesheeren der faculteit eene vergadering gehouden en een advies uitgebragt hebben, waaruit blijken zou, dat Verger niet in het bezit is van zijn verstand.

Verger is maandag ten 4½ ure van de conciergerie naar de gevangenis de la Roquette overgebragt, waar hij tot aan zijne teregtstelling zal blijven. Verger werd dien dag door zijnen vader bezocht. Deze kwam om 5 uur zijne cel binnen. Hij sprak zijnen zoon met deze woorden aan: „Uwe zaak heeft mij in groote ongelegenheid gebragt, en gij hebt mij veel moeite berokkend. Gij zijt dus ter dood veroordeeld?" „Ja" antwoordde Verger, „maar alles is nog niet verloren, want ik heb een verzoek om cassatie ingediend, en dan heb ik ook aan den Keizer om gratie gevraagd.... Neen,... neen,... alles is nog niet gedaan!" Toen de vader den kerker verliet, stelde Verger hem omtrent zijn lot gerust. Beiden schenen diep bewogen. Het gesprek werd in tegenwoordigheid van den directeur der gevangenis gevoerd.

Aangaande het bezoek van den bisschop van Meaux, die hij gisteren ten 1 ure bij zich heeft ontvangen, zegt men, dat de bisschop door hem mishandeld is. Verger ontving zijnen voormaligen superieur zeer onderdanig. Hij onderhield zich geruimen tijd met hem en verzocht zijn verzoek om gratie bij den Keizer te ondersteunen. De bisschop verklaarde hem, dat hij dit nimmer zou doen. Verger werd daarop woedend en vergreep zich aan den bisschop, dien hij bij den hals vatte en met alle kracht heen en weer schudde. De oppassers, meenende dat Verger den bisschop wilde worgen, snelden toe en bevrijden den laatsten.

Verger heeft den advocaat Morin aangewezen om zijn beroep in casatie te bepleiten, en deze heeft die taak aanvaard. Hij heeft verlangd van al het tijdsverloop gebruik te maken, 't welk de wet hem toekent, alvorens zijne zaak voor het gemelde opperste geregtshof te doen dienen, en heeft zijnen verdediger zeer dringend vermaand om het beroep alleen te gronden op de daadzaak, dat hij in de vrijheid van zijne verdediging zoude zijn belemmerd, als wel overtuigd, dat het Hof van Cassatie, 't welk wel (zoo hij zich uitdrukt) regt spreekt, maar geene diensten bewijst, het arrest van het Hof-van-Assises, te zijnen aanzien gewezen, zal vernietigen. Men heeft den veroordeelde, op zijn dringend verlangen, den regterarm losgemaakt, zoodat hij kan schrijven, maar men houdt hem scherp in 't oog. Vermoedelijk zal de zaak niet voor in het laatst van de volgende week ter teregtzitting van het Hof kunnen worden aangebragt.

LONDEN, 25 Januarij.

Uit Hongkong heeft men berigten, loopende tot den 16 December. De Chinezen hebben vijandelijkheden gepleegd tegen de europesche factorijen te Canton. Zij hebben vervolgens de communicatie-wegen die naar het binnenland leiden, vernield. Alle europesche gebouwen en daaronder de banken, namelijk de oostersche bank, de bank van Agra en de handelsbank, zijn geplunderd, zonder dat het mogelijk was dit te beletten. De gouverneur Yeh blijft voortgaan in zijn verzet en wordt daarin door de chinesche bevolking ondersteund. De Engelschen en Amerikanen hebben daarop besloten Canton niet meer te sparen. Zij hebben nog een der forten, *French Folly* genaamd, genomen en vernield en zijn bezig de stad over hare geheele uitgestrektheid te bombarderen en met congrevische vuurpijlen te beschieten.

's GRAVENHAGE, 24 Januarij.

In de *Haarl. Courant* leest men: Vermits de heer Simons, naar luid der bewoordingen van het koninklijk besluit, uitsluitend wegens redenen van gezondheid is ontslagen, maakt men daaruit op, zoowel als uit zijne vervanging door zijnen ambtgenoot, den heer van Rappard, en uit de benoeming van den heer Wiardi Beekman, dat in de politieke rigting van het Kabinet in het algemeen, en ten opzigte van de aangelegenheid van het onderwijs in het bijzonder, geene verandering zal plaats vinden.

— Omtrent het ontwerp van wet op het lager onderwijs is van hier aan de *Utrechtsche Courant* het volgende berigt: „Men wil weten, dat het wets-ontwerp op het lager onderwijs, zoo als het nu is gewijzigd, thans bij den Raad van ministers in overweging is. Het denkbeeld van den laatstelijk afgetreden minister van binnenlandsche zaken, volgens hetwelk de Staat de meeste kosten van het onderwijs zou dragen (en welke kosten, naar men verzekert, op drie millioen gulden werden geraamd), moet thans opgegeven zijn. Men voegt er bij, dat, naar het thans opgemaakte ontwerp, aan het lager onderwijs de strekking zou worden gegeven tot bevordering van zedelijk-christelijke deugden.

„Bij het Topografiesch bureau zijn gedrukt de hoofdbepalingen van het ontwerp *van Reenen* en van het ontwerp *Simons*, die tegen elkander waren overgesteld, om de punten te kunnen beschouwen. Er werden 25 exemplaren gedrukt, om aan de ministers en de leden van den Raad van State te worden rondgedeeld."

's HERTOGENBOSCH, 21 Januarij.

In de *Prov. Noord-Br. Court.* leest men: „Tusschen donderdag en vrijdag nacht hadden zes personen, meerendeels uit de zoo zeer befaamde Broekstraat en van Gemonde-Schijndel herkomstig, een diefstal op het oog bij den landbouwer A. van Gehuchten, te St. Oedenrode. Reeds waren er twee tot in het huis doorgedrongen om den landbouwer eene somme gelds, die zij wisten dat hij ontvangen had, te ontrooven; twee anderen waren in den kelder bezig om daaruit het spek te ontvreemden; terwijl de twee laatsten buiten de wacht hielden. Op het gerucht werd de dienstmeid des landbouwers, die achter in de woning in een kamertje sliep, wakker, en deze onraad vernemende wrong zich door een klein raampje naar buiten, ongemerkt naar eene naburige boerewoning, hulp inroepende. De twee gebroeders Vulders uit die woning begaven zich onmiddelijk, gewapend met hunne jagtroeren, naar het door de roovers ingenomen huis; op het alarm, dat de meid nogal maakte, bemerkten de dieven, dat zij verraden waren en wilden zij het hazenpad kiezen, doch de gebroeders Vulders versperden hun den weg, en toen begon er tusschen de gebroeders en de zes roovers een ongelijk gevecht, dat zij moedig doorstonden, tot dat zij hulp kregen van den boer, die bestolen werd, met zijnen knecht. Een der gebroeders Vulders gaf zijn tegenstander, zekeren W. Kerkhof, een zoo geweldigen kolfslag op het hoofd, dat de kolf van het geweer sprong, den geslagene den schedel verbrijzeld werd en hij nederviel. De overigen zetten het op een loopen; doch een andere Vulders volgde hen op den voet, en hen niet tot staan kunnende krijgen, loste hij zijn geweer en joeg hem eene geheele lading ganzenhagel in den schouder en den hals; die vlugteling bleek later zekere Keizer te zijn. Kerkhof werd door de boeren, zoo reddeloos als hij was, aan de justitie overgeleverd, en Keizer al spoedig ontdekt, benevens twee anderen, waarvan een ook in de dij gewond was, met name van der Spank en Spijkers, welke twee laatsten als onder Schijndel te huis behoorende, op aanschrijving van den heer burgemeester van St. Oedenrode, onmiddelijk door den heer burgemeester van Schijndel, W. Verhoeven, op vermoeden van hun bed geligt en in arrest genomen werden; welk vermoeden zich maar al te zeer bevestigde en voor de activiteit van dien ambtenaar pleit. Alle vier zijn in het huis van arrest alhier overgebragt. W. Kerkhof in stervenden toestand, hoewel hij tot heden 21 Januarij nog niet overleden is.

Het is eerst bij den derden diefstal geweest, dien zij in dien zelfden nacht pleegden, dat zij ontdekt en zoo dapper bevochten en aangehouden werden.

HARLINGEN, 25 Januarij.

De avond van laatstleden woensdag gaf aan de bezoekers van het concert een genoegen, zoo als zij in lang niet gesmaakt hadden. Zij mogten daar het verrukkelijk spel hooren van de heeren Königslöw en Hageman, die, als victuosen, den roem hun reeds vooruitgesneld, op eene waardige wijze handhaafden.

Dit genot werd nog verhoogd door den zang van de leden der *Harlinger-Liedertafel*, voor deze gelegenheid door het bestuur van het Permanent-concert tot medewerking uitgenoodigd. En welke uitwerking de vier uit gevoerde stukken hadden, moge blijken uit de goedgunstige aanneming van het *Beschermheerschap* van de Liedertafel door den edel achtbaren heer burgemeester dezer gemeente en door de toetreding van ruim een dertigtal donateurs uit de leden van het concert.

DOCKUM, den 25 Januarij.

Gisteren namiddag begaven zich drie jeugdige knapen naar buiten om zich op het ijs te vermaken niettegenstaande hun dit strengelijk was verboden. Ongelukkiglijk eene gevaarlijke togtsloot aantreffende geraakten twee hunner er heel spoedig door, met dat treurig gevolg, dat de een des avonds laat als lijk is terug gevonden en de andere niet dan met veel moeite door eenige in der haast op hun geroep toegeschotene helpers, is kunnen worden gered.

HEERENVEEN, 23 Januarij.

Gisteren hield de Friesche Maatschappij tot onderlinge verzekering van schepen, te dezer plaatse gevestigd, hare 19de jaarlijksche algemeene vergadering. Uit het verslag, door de directeuren uitgebragt, bleek, dat de schade in het afgeloopen jaar zeer gering was geweest en met een omslag van 32 cent voor elke *ƒ* 1000 ingeschreven kapitaal kon worden gedekt. De Maatschappij had overigens weder eenige uitbreiding erlangd en telde op het einde des vorigen jaars 95 deelgenooten, die te zamen *ƒ* 268,600 verzekerd hadden; terwijl in dit jaar reeds weder eenige nieuwe deelgenooten waren opgenomen.

LEEUWARDEN, 26 Januarij.

In de op donderdag ll. alhier gehouden openbare vergadering van den Gemeente-raad, waarin 18 leden tegenwoordig waren, zijn, na resumtie der notulen dd. 8 Januarij ll., navolgende punten in behandeling genomen:

1. Rapport van burgemeester en wethouders omtrent de nota van bedenkingen gevallen op 's Raads voordragt tot heffing eener plaatselijke belasting op den turf enz. en concept-missive in antwoord daarop aan HH. Gedep. Staten, waarbij de Raad, om aangevoerde redenen, aan hun Collegie de stukken ongewijzigd terug zendt, zich vleijende, dat die redenen voldoende mogen zijn om tot de goedkeu-

ving der aangebodene voordragt te leiden. — Deze missive met eene kleine bijvoeging eenstemmig vastgesteld en te verzenden vóór de resumtie.

2. Stukken betrekkelijk het leggen van eenen dam aan het Zuideind van het aan de gemeente behoorende perceel sectie G no. 1002, aan den Straatweg naar de overijsselsche grenzen. Met 10 tegen 8 stemmen besloten, burgemeester en wethouders te magtigen eene begrooting van kosten te dezer zake te doen opmaken en aan den Raad mede te deelen.

3. Voorstel van burgemeester en wethouders in zake het gebruik der nieuwe Manége door de kavalerie, naar aanleiding eener missive van den heer luitenant-kolonel, enz. — Op voorstel van den heer Wiersma eenstemmig besloten, gedachte missive in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ten einde, in verband met de ontruiming van de oude Manége en stallen in de Groote Kerkstraat, met de militaire overheid in overleg te treden omtrent het gebruik der nieuw gebouwde Manége, ook voor ingezetenen dezer gemeente, en daarna aan den Raad verslag en de noodige voorstellen te doen.

4. Adres, medegedeeld door den Raad van Haarlem en door hem ingediend aan den Koning, om vrijstelling voor de gemeenten van betaling der zegelgelden voor den burgerlijken stand. — Besloten een gelijksoortig adres aan Zijne Majesteit op te zenden van wege het Bestuur van Leeuwarden.

5. Adres van P. J. van der Veer en J. Voorst, wachtmeesters der nachtwacht, om eene gratificatie boven hun tractement over 1856. — Afgewezen met 17 tegen 1 stem.

6. Adres van de wed. H. de Haan geb. Blinxma, gewezen moeder in het Stads Ziekenhuis, om een jaarlijks pensioen of gratificatie, ondersteund door de commissie over die inrigting Een voorstel van den burgemeester, om aan de adressante eene gratificatie over 1857 te verleenen van *f* 150, verworpen met 15 tegen 3 stemmen, en een voorstel van den heer Sleeswijk Vening, om eene gratificatie in eens van *f* 150 toe te kennen, afgestemd met 10 tegen 8 stemmen.

7. Adres van A. Feenstra, gewezen marktmeester alhier, ter bekoming op nieuw van het hem ten vorige jare verleend wachtgeld ad *f* 104. Na dienovereenkomstig gedaan voorstel van den voorzitter, wordt met 11 tegen 7 stemmen aangenomen een amendement van den heer van Beijma, om die som tot op de helft te verminderen, waarop eenstemmig aan den adressant over 1857 een wachtgeld is toegekend van *f* 52.

8. Missive van de Nederl. Israël. godsdienstige schoolcommissie alhier, om magtiging tot het doen van af- en overschrijving op hare begrooting voor 1856. — Commissoriaal, de heeren van Beijma, Haverschmidt en Lojenga.

9. Reglement en tarief op het beurtveer tusschen Leeuwarden en de dorpen en plaatsen: Hijum, Finkum, de Oude Leye, Stiens, Wirdum, Wijtgaard, Britsum, Swichum en Goutum, Hempens, Cornjum en Jelsum, vastgesteld door den Gemeente-raad van Leeuwarderadeel. — Besloten hetzelve insgelijks finaal te arresteren en op te zenden aan Gedep. Staten.

10. Aanbevelingslijst, ingezonden door de Voogden der Stads-Armenkamer, voor de bestaande vacature als voogd, door het aftreden van den heer H. Kuipers de Vries; zamengesteld uit de heeren: jhr. mr. C. van Eijsinga, Mr. J. H. Albarda en P. Wijbrandi. — Ter visie om later eene benoeming te doen.

11. Rapport over de rekening en verantwoording van de Kamer van Koophandel en Fabrijken alhier, dienstjaar 1856, voorgedragen ter goedkeuring in ontvang en uitgaaf, beide tot een bedrag van *f* 295.66, onder eenige opmerking aan de Kamer. — Ter visie om later af te doen.

12. Tot leden der verordenings-commissie, benevens den voorzitter, voor het jaar 1857 op nieuw benoemd, de heeren: mr. S. W. Tromp, jhr. mr. J. M. van Beijma, mr. C. Sleeswijk Vening en mr. B. Dorhout.

13. De drie sectien van den Raad, door het lot vernieuwd, voor het 1ste halfjaar van 1857.

— Terwijl het Schouwburg-locaal alhier dezen winter steeds ledig staat, begint in de concert-zaal eenig meerder leven te heerschen. Zoo hebben wij thans weder in 't verschiet het jaarlijksch concert van den heer P. Wedemeijer, dat op aanstaanden maandag avond is bepaald. Vooral bij die gelegenheid heeft de heer Wedemeijer te dikwerf eene erkenning zijner talenten ondervonden, dan dat er aan valt te twijfelen, dat ook op den genoemden avond de zaal van den heer v. d. Wielen het vereenigingspunt der kunstliefhebbers zal zijn, — te minder, daar de concertgever (die zich op de violoncel en de fluit zal doen hooren) de medewerking erlangt niet alleen van zijnen kunstgenoot, den heer Frank, maar ook van eenen liefhebber, wiens bijzonder talent als violist nog op het jongste concert van *Euphonia-Crescendo* zoo regtmatige hulde mogt verwerven, benevens van verscheidene andere dilettanten (voor den zang), waaronder van eene bekende familie, voor wie het niet genoeg is, zelve met zoo goed gevolg de toonkunst te beoefenen, maar die er ook steeds op uit is, haar met vrijgevigheid te bevorderen. Er komt nog bij, dat het orchest door al onze meesters en eerste liefhebbers zal bezet zijn en een drietal uitgelezene ouvertures zal uitvoeren.

— Sedert eenige dagen is alhier op de zaal boven de Stadswaag een planetarium ten toon gesteld, vervaardigd door den heer A. D. Labes te Harlingen. Dit kunstgewrocht is even vernuftig zamengesteld als het beroemde planetarium van E. Eisenga te Franeker, waarvan het zich onderscheidt door kleineren omvang en grootere volledigheid. Hier zijn al de groote planeten, tot zelfs Neptunus, de laatst ontdekte, op hare betrekkelijke afstanden geplaatst en worden iedere in haren eigen omloopstijd rond gevoerd. De kleine of zoogenaamde planetoïden konden wel in zulk een werktuig niet aangebragt worden wegens haar groot getal en elkander doorkruisende loopbanen; maar zijn toch hier niet vergeten, aangezien eene van haar, namelijk Iris, de geheele groep vertegenwoordigt. Een beweegbaar hemelsplein en zonneschijf, benevens verschillende wijzerplaten, wijzen den op- en ondergang van zon, maan en vaste sterren aan, alsmede de schijngestalten der maan, en de plaats, waar deze zich op hare baan bevindt. Al deze bewegingen worden uitgevoerd door een mechaniek, 't welk uit 183 raderen bestaat, die te zamen 5515 tanden tellen, en door een uurwerk worden gedreven. Vier jaren tijds zijn door den maker aan dezen arbeid besteed, die alles tot op in de kleinste deelen eigenhandig heeft uitgevoerd. Men bewondert het vernuft waarmede het werktuig is ontworpen, en niet minder de eenvoudigheid der bouwstoffen, waarmede het ontwerp is tot stand gebragt. De vervaardiger heeft getoond een van die geboren werktuigkundigen te zijn, waardoor inzonderheid Friesland eene zekere vermaardheid verworven heeft, en verdient allezins door een talrijk bezoek van belangstellende kunstminnaren beloond te worden voor vlijt en tijd, moeite en opoffering, en de regtmatige hulde te ontvangen voor zijn buitengewoon talent.

— Van Rinsumageest wordt ons van den 23 dezer gemeld: „Heden werd alhier het berigt ontvangen, dat D. H. de Graaf, matroos op het schip *Engelina Jacoba*, in welstand op den 30 December des vorigen jaars te New-York was aangekomen, met het schip *Main*, hetwelk hem, met zijnen kapitein de Groot en den stuurman Kuiper, van het in zinkenden staat verkeerende wrak, op de kusten van Denemarken had opgenomen. Men verbeelde zich de blijdschap zijner alhier wonende vrouw, die sedert den 19 November jl. niet anders meende, dan dat haar man, van wien zij nader niets vernam, eene prooi der golven was geworden. In hare vreugde deelen al hare dorpsgenooten, door welke haar man algemeen geacht wordt."

— Z. M. heeft tot majoor kommandant der dienstdoende schutterij te Leeuwarden benoemd den heer mr. P. Heringa Cats, thans kapitein bij dezelfde schutterij.

Door Z. M. zijn o. a. tot derzelver tegenwoordige functien herbenoemd en bij continuatie aangesteld: tot plaatsvervangend-kantonregter te Holwerd, den heer W. P. Feenstra, en tot plaatsvervangend kantonregter te Beetsterzwaag, den heer M. P. D. baron van Harinxma thoe Slooten.

Z. M. heeft goedgevonden tot rector-manificus bij de hoogeschool te Leyden voor het academiejaar 1857—1858 te benoemen den hoogleeraar F. Kaiser.

'S GRAVENHAGE, 22 Januarij. Heden heeft de breede kerkeraad der hervormde gemeente, tengevolge van het bedanken op het gedaan beroep van den wel-eerw. heer ds. Rauwenhoff, het volgende negental zamengesteld: dd. W. L. Riehm, te Vlaardingen; T. Poortman, te Zwolle; T. van Duinen, te Magum en Schellaerd; B. ter Haar Romeny, te Gouda; G. P. Kits van Heyningen, te Deventer; P. G. te Winkel, te Bennebroek; A. Moens, te Edam; W. B. J. van Eyk, te Deventer, en W. J. O. Sluiter Jz., te Dordrecht. Over 14 dagen zal er een drietal worden geformeerd, waaruit alsdan dadelijk het beroep zal plaats hebben.

HAARLEM, 22 Januarij. De algemeene kerkeraad der ned. herv. gem. heeft heden eene beroeping uitgebragt op den weleerw. heer B. ter Haar Romeny, pred. te Gouda.

231ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Trekk. No. 19771, een prijs van *f* 1000. No. 13308, een prijs van *f* 10,000. — 2de Trekk. Nos. 2111, 4807, 9610, 9884, 10560, 10940, 13514 en 17853, ieder een prijs van *f* 1000. — 3de Trekk. Nos. 17315 en 2347 ieder een prijs van *f* 1000. — 4de trekk. Nos. 3430 en 3684 ieder een prijs van *f* 1000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

MILAAN, 26 Januarij.

De *Gazeta* bevat een decreet, waarbij door Z. M. den Keizer van Oostenrijk, alle Lombarden en Venetianen, die wegens hoog verraad, majesteitsschennis, oproer, enz., gevangen zitten of tot gevangenisstraf zijn veroordeeld, in vrijheid worden gesteld; alle aanhangige procedures omtrent militaire misdrijven worden geschorst, en de onmiddelijke ontbinding van het speciale Geregtshof van Mantua wordt bevolen.

PARIJS, 26 Januarij.

De *Moniteur* deelt mede, dat de Keizer den heer dr. Kern, buitengewoon gezant van de zwitsersche Regering, ten gehoore heeft ontvangen.

FRANKFORT, 26 Januarij.

In de zitting van den Duitschen Bondsdag heeft de pruissische gevolmagtigde, de heer von Bismarck Schönhausen, gelijke verklaring omtrent den tegenwoordigen stand van het geschil met Zwitserland afgelegd, als dezer dagen door den minister-president von Manteuffel in de Pruissische Kamers is gedaan.

Hij voegde er bij, dat de Koning van dezelfde gevoelens van verzoening bij de aanstaande conferentiën wenscht te doen blijken. Ten slotte bedankte hij de Vergadering en de bijzondere Staten voor de welwillende bedoelingen, in deze aangelegenheid door hen aan den dag gelegd.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 26 Januarij.

NEDERLAND	W. Schuld	2½ pCt.	63⅛	RUSLAND	Obl. H. & C° 1798/1816	5 pCt.	104¼
Dito	Dito	3 „	75⅛	Dito	„ Dito 1828/1829	5 „	108¼
Dito	Dito	4 „	94⅞	Dito	„ Dito	4½ „	93¼
Dito	Amort. Sijnd.	3½ „	90¾	Dito	„ Dito	4 „	84¼
Dito	Hand.-Maats.	4½ „	137¾	Dito	„ S. & C°.	4 „	$84\frac{1}{16}$
SPANJE	Obligatien	1¼ „	$23\frac{3}{16}$	OOSTENRIJK	Metalliek	5 „	$74\frac{11}{16}$
Dito	Dito	3 „	40¼	Dito	Nationale	5 „	76¼
Dito	Binnenl. 6/m.	3 „	$36\frac{1}{16}$	Dito	bet. Amst.	5 „	85¼
PORTUGAL	Obligatien	3 „	$44\frac{1}{16}$	Dito		2½ „	38¼

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 94⅜, 6de serie $96\frac{1}{16}$.
De Beurs was vast; Metalliek. hooger.

WEENEN, 26 Januarij. Metalliek 5 pCt. 82½. Dito Nationale 5 pCt. 85. — Wissel op Londen 10.16. — Zilver 5¾.
LONDEN, 26 Januarij. Consols 93⅜.
PARIJS, 26 Januarij. Rente 3 pCt. 67.75.

LONDEN, 26 Januarij. Granen onveranderd. — Boter (friesche) 122 /, (groningen) 96/.
AMSTERDAM, 26 Januarij. Granen lusteloos. — Koolzaad op 9 vat op April 89 p. v., op 't najaar 79 p. v. Raapolie, vliegend *f* 51, op Mei *f* 50, op October *f* 47½

LEEUWARDEN, 23 Januarij. Boter *f* 50. Aanv. 502 ¼, 150 ⅛, 38 $\frac{1}{16}$ vat.
De aanvoer van vee en de besteede prijzen aan de veemarkt waren als volgt: 270 vette Koeijen *f* 130 à *f* 295, 3 melke Koeijen *f* 120 à *f* 175, 4 Vaarsen *f* 90 à *f* 120, 117 Ossen *f* 85 à *f* 255, 10 Stieren *f* 115 à *f* 160, 16 vette Kalveren *f* 10 à *f* 38, 23 vette Varkens *f* 56 à *f* 114, 25 vette Schapen *f* 15 à *f* 30, 10 melke Schapen *f* 10 à *f* 18, 8 Lammen *f* 7 à *f* 10. Runderen vlugger te plaatsen, vette Kalveren hooger betaald, Schapen en Varkens onveranderd.
GRONINGEN, 23 Januarij. Tarwe bijna niets in omgegaan, Rogge flaauw en niet dan *f* 6 à *f* 7½ lager te verkoopen, Boekweit en Garst genoegzaam als voren, Haver in een doen. — Koolzaad zonder handel. Raapolie *f* 48½.

METALEN KRUIS.

De Leden der Afdeeling *Friesland*, gevestigd te *Leeuwarden*, worden beleefdelijk uitgenoodigd, om, uiterlijk binnen 8 dagen, franco, aan den Ondergeteekende te willen inzenden eene opgave van den Rang waarin, het Corps waarbij en den tijd, gedurende welken zij, vrijwillig of dienstpligtig, in 1830 en later hebben gediend, met verdere vermelding van de door hen gedragen wordende eere-teekenen.

J. W. TROMP.
Leeuwarden, 26 Januarij 1857. *Secr. der Afd.*

STEDELIJK GYMNASIUM TE LEEUWARDEN.

Het **Examen** voor hen, die tot de Lessen van het Stedelijk Gymnasium wenschen te worden toegelaten, is vastgesteld op Dingsdag den 10 Februarij aanst., des namiddags te half één ure, in het lokaal van het Gymnasium. Van degenen, die zich aanmelden, wordt een geboorte-extract en een bewijs van koepokinënting verlangd. De LESSEN worden op Dingsdag den 10 Februarij hervat.

Leeuwarden, *De Rector van het Gymnasium,*
27 Januarij 1857. D. C. PLEYTE.

EXPOSITIE VAN EEN PLANETARIUM.

De Ondergeteekende maakt bij deze nogmaals aan het geëerde Publiek bekend, dat van *heden* af tot en met Vrijdag 30 dezer, het **PLANETARIUM**, waarvan reeds vroeger melding is gemaakt, ter bezigtiging blijft opengesteld boven de Stadswaag, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 uur.

Leeuwarden, 27 Januarij 1857. A. D. LABES.

Entrée 49 Cts.

ALGEMEENE JAARLIJKSCHE VERGADERING MET VROUWEN,

DER AFDEELING ARUM,

van de Vereeniging: „*Tot Afschaffing van Sterken Drank*,
ten huize van den Logementhouder MEIJER, Dingsdag den 3 Februarij e. k., des avonds ten 6 ure. — Ook **Jongelingen** en **Jonge Dochters** worden beleefdelijk uitgenoodigd deze Vergadering wel te willen bijwonen.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek van 21 Januarij 1857 is HENDRIK JACOBUS EISES of AISING, gedomicilieerd te *Sneek*, doch verblijf houdende in het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te *Franeker*, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder curateele.

Sneek, *De Officier van Justitie te Sneek,*
24 Januarij 1857. P. S. NOIJON.

FAILLISSEMENT.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen dd. den 23 Januarij 1857 is in staat van *faillissement* gesteld GEPKE BORIAS STEGENGA, Koopman en Winkelier, wonende te Gorredijk, ingegaan den 22 Januarij laatstleden; en zijn in dit faillissement benoemd tot Regter-Commissaris de Edel Achtbare Heer Mr. HENDERICUS RUDOLPHUS WARMOLTS, en tot Curator Mr. PHILIPPUS VAN BLOM, Advocaat te Heerenveen. *De Curator,*
Mr. PH. VAN BLOM.

*** Getrouwd, Harlingen 22 Januarij 1857:

A. VAN DER WEIDE en
J. L. ALTA.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON GRIETJE L. BRANDSMA, geliefde Echtgenoote van
Dragten, den 11 Januarij 1857. F. S. BRANDSMA.

*** Heden beviel door Gods goedheid van een welgeschapen ZOON FETJE H. FLEDDERUS, geliefde Echtgenoote van
Bolsward, den 15 Januarij 1857. R. D. DE BOER.

*** Bevallen van een ZOON D. SINIA, Echtgenoot van
Amsterdam, N. VAN DER WERFF.
15 Januarij 1857. *Koopvaardij-Kapitein.*

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER ANTJE VAN LEEUWEN, geliefde Echtgenoote van W. L. BRANDSMA.
Dragten, den 18 Januarij 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. KOK, geliefde Echtgenoot van J. H. FORTUIN.
Lemmer, 19 Januarij 1857.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON TIELTJE SCHAAFSMA, Echtgenoot van WM. VAN OPPEN WZN.
Harlingen, 20 Januarij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER T. C. VAN DER KALLEN, geliefde Echtgenoot van J. W. ROOSWINKEL.
Sneek, den 20 Januarij 1857.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER E. H. FENNEMA, geliefde Echtgenoote van P. STEENSMA.
Gorredijk, den 21 Januarij 1857.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON AAGJE ADAMA, geliefde Echtgenoote van H. MEURSINGE, *Chirurgijn.*
Leeuwarden, den 24 Januarij 1857.
Strekkende deze algemeene tevens tot bijzondere kennisgeving zoo binnen als buiten de stad.

*** Nog treurende over het verlies van innig dierbare Betrekkingen, geef ik door dezen kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden van het afsterven mijner jongste Dochter HESTER, ruim 1 jaar oud.
Bolsward, 18 Januarij 1857. L. R. FOCKENS VAN MESDAG.

*** Op heden morgen, ten half acht ure, ontsliep in den ouderdom van 60 jaren, zacht en kalm, in vertrouwen op beter leven, mijne geliefde Echtgenoote MARIA LOUISA HEYSER; ruim 36 jaren was ik gelukkig met haar vereenigd; zwaar schokt ons deze slag, want ik verlies in haar eene trouwe Gade, onze Kinderen en Kleinkinderen, alsmede de ongelukkigen in het Gesticht, eene liefdevolle en zorgdragende Moeder.
Delft, den 18 Januarij 1857. N. POSTHUMUS.

*** Na een spoedig toenemend verval van krachten is heden in den ouderdom van 64 jaren en 7 maanden overleden mijn waarde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader EIBERT WIJPKES VAN POPTA, in leven Lid van den Raad der gemeente Wijmbritseradeel en Landbouwer alhier, na eene echtvereeniging van 32½ jaar.
H. T. TACOMA, Wed. E. W. VAN POPTA,
Goënga, den 20 Januarij 1857 *mede uit naam der Kinderen en Behuwdkinderen.*

*** Heden avond overleed mijn eenige en waarde Broeder JAITZE G. DE BOER, in den ouderdom van bijna 40 jaren.
Makkum, den 21 Januarij 1857. W. G. DE BOER.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot E. A. V. D. VEGT, in den ouderdom van ruim 25 jaren.
Oldeboorn, den 21 Januarij 1857. MINKE J. LANGHOUT, Wed. E. A. V. D. VEGT.

SURHUISTERVEEN, den 21 Januarij 1857. Heden overleed aan verval van krachten mijne Zuster AUKJEN TÆKES VAN TEEKEN, in den gezegenden ouderdom van ruim tachtig jaren.
TJIMKJE T. VAN TEEKEN, *namens verdere Bloedverwanten.*
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, in bijna 65-jarigen leeftijd, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder ANNA MARTHA HOSBACH, Weduwe van HENDRIK FLIERINGA. Ofschoon dankbaar voor de veelvuldige liefde-blijken, die wij van haar mogten ontvangen, gevoelen wij echter des te dieper wat wij in en met haar verloren hebben, doch wenschen vurig dat ons verlies haar tot winst moge geweest zijn.
G. FLIERINGA Hz., *Predikant.*
C. M. VAN BELKUM.
Leeuwarden, den 22 Januarij 1857. *Uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier de WelEdelGeboren Heer KLAAS ZEPER, in den ouderdom van 79 jaren.
Lankum bij Franeker, 23 Januarij 1857.

*** Den 24 Januarij 1857 overleed te Twijzel in den ouderdom van 68 jaren, de Wel-edele ZeerGel. Heer PETRUS HORREÜS FEENSTRA, Medicinæ Doctor.
Algemeene kennisgeving.

*** Tot mijne innige droefheid overleed heden middag te half twee ure aan de gevolgen eener hevige zenuwzinking-ziekte van weinige dagen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot DURK JONGSMA, in den ouderdom van 47 jaren en bijna 4 maanden, na eene zeer genoeglijke echtvereeniging van bijna 20 jaren.
Met mijne zes Kinderen staar ik diep bedrukt op den braven Overledenen. De hoop op een zalig wederzien zij alleen onze troost.
Wons, den 24 Januarij 1857. GRIETJE W. WIJTSMA, Wed. D. JONGSMA.
Geve langs dezen weg kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 20 tot en met den 26 Januarij 1857 aangegeven: 19 Geboren. 9 Overleden. Gehuwd 1 paar.

BEKENDMAKING.

HET HOOFD VAN HET GEMEENTE-BESTUUR VAN WIJMBRITSERADEEL;
Gezien de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland dd. 19 Januarij jl., no. 53, gelijk mede de artikelen 11 en 12 der Wet van den 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 125), regelende de onteigening ten algemeenen nutte;
Maakt bij deze bekend:
1°. dat de bijeenkomst der Commissie uit Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, benoemd bij besluit van dat Collegie dd. 19 Januarij jl., no. 53, tot het hooren van de bezwaren der belanghebbenden tegen het plan van den aanleg eens Kunstwegs, ter verbinding van het dorp Woudsend met den grooten weg van Sneek naar de Lemmer, zal plaats hebben op Woensdag den 11 Februarij 1857, des voormiddags ten 11 uur, in het Gemeentehuis van Wijmbritseradeel te Sneek;
2°. dat Woensdag den 28 Januarij e. k. en gedurende dertien dagen daarna, telkens van des voormiddags 9 tot 12 en van des namiddags van 3 tot 5 uur, ter Secretarie dezer Gemeente te Sneek voor een ieder ter inzage zal liggen een uitgewerkt plan tot den aanleg van genoemden Kunstweg, met de daartoe betrekkelijke kaart en grondteekening.
En zal deze, ingevolge de bepalingen der Wet, op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt, en in de *Staats-*, *Leeuwarder-* en *Sneeker Couranten* (als daartoe door Heeren Gedeputeerde Staten aangewezen) worden geplaatst.
Sneek, den 23 Januarij 1857. *Het Hoofd van het Gemeente-Bestuur voornoemd,* Mr. M. BAKKER.

DE BURGEMEESTER VAN DONIAWERSTAL:
Gezien het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Friesland van den 19 Januarij 1857, no. 53, betrekkelijk de onteigening van perceelen Gronds ten behoeve van den aanleg van een Kunstweg van af den Sneeker-Lemster Straatweg tot aan het Vaarwater de Ee, tegenover het dorp Woudsend, gemeente Wijmbritseradeel;
Brengt bij deze, ter voldoening aan de voorschriften der Wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 125), regelende de onteigening ten algemeenen nutte, ter openbare kennis:
1°. dat de overeenkomstig art. 10 dier Wet benoemde Commissie zich op Donderdag den 12 Februarij 1857 in de gemeente Doniawerstal zal vervoegen, om aldaar, des middags ten twaalf ure, aan het Gemeentehuis te Langweer bijeen te komen, ten einde aan te hooren de bezwaren tegen boven bedoeld plan van onteigening bij de belanghebbenden gerezen, die tot het kenbaar maken daarvan bij deze uitdrukkelijk worden opgeroepen;
2°. dat het uitgewerkte Plan, met de Kaart en Grondteekening der te onteigenen Gronden, voor zoo ver de gemeente Doniawerstal betreft, op de Secretarie der Gemeente ter inzage van een ieder zijn nedergelegd, te rekenen van heden, tot dat de voormelde Commissie hare werkzaamheden binnen de Gemeente heeft volbragt;
3°. dat de volgens voornoemd Plan gedeeltelijk te onteigenen eigendommen, in de gemeente Doniawerstal gelegen, bekend zijn ten Kadaster van de gemeente Langweer in sectie E onder nummer 1, als Weiland, groot drie bunder een roede tachtig el, en 1422, als Hooiland, groot drie bunder elf roede, en ten Kadaster aangeduid zijn als behoorende het nummer 1 aan IJnze Hessels Bloembergen m.-e., Boer te Nijega, en het nummer 1422 aan Mevrouw C. van Scheltinga te Heerenveen (doch waarvan als eigenaars bekend zijn Jhr. Mr. Hobbo Baerdt van Sminia c. s).
De Burgemeester voornoemd,
Langweer, den 24 Januarij 1857. VAN DE WOESTIJNE VOERMAN.

HERBESTEDING.

DE BESTUREN DER GEMEENTEN GROOTEGAST EN MARUM zijn voornemens op Donderdag den 5 Februarij 1857, des voormiddags te elf ure, in het Gemeentehuis te Grootegast, in het openbaar bij inschrijving en opbod, aan te besteden:
Het **leggen** eener AARDEBAAN, ter gezamentlijke lengte van plus minus 2600 ellen, gelegen in de beide Gemeenten, tusschen de dorpen Doezum en Noordwijk, en zulks in twee perceelen.
Het Bestek, de Voorwaarden en Begrooting, zal van af den 28 Januarij 1857, ter lezing liggen ten huize van de Kasteleins D. PIERS te Doezum en R. BRANDSMA te Noordwijk, terwijl de aanwijzing op het terrein zal plaats hebben op Woensdag te voren, den 4 Februarij, des morgens te twaalf ure, te beginnen bij Noordwijk.
De Besturen voornoemd,
J. GANDERHEIJDEN.
R. BOSMA.
E. DE WENDT ALBERDA VAN EKENSTEIN.
A. E. PALSMA.

OP Ameland op den 17 November 1856 aan strand gespoeld en geborgen zijnde: 4 Noordsche Balken, ongemerkt, een Mast met Steng en Bramsteng, twee Raa's, vier span Groot- en vier span Stinge-want, Berdoens, Groot- en Stingestag, Mars- en Bramschoten, Hanger, loopend Touwwerk en eenige Lappen van Zeilen, enz., — zoo worden de eigenaren daarvan bij dezen opgeroepen om die goederen te reclameren bij den **Burgemeester** van *Ameland.*

AANBESTEDING BIJ GESLOTENE BRIEFJES van eene **aanzienlijke** VERTIMMERING aan de **Pastorie** te NES, gemeente Westdongeradeel, waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen bij P. J. SLAGMAN, Kastelein aldaar, van af Maandag den 2 Februarij 1857; terwijl op dien zelfden dag, 's middags van 1 tot 3 ure, de noodige aanwijzing zal worden gedaan, door J. HAGEL, Mr. Timmerman te Wierum, bij wien tevens nadere inlichtingen te bekomen zijn.
De briefjes zullen vóór of op Zaturdag den 7 Februarij 1857 daaraanvolgende moeten worden ingeleverd bij den Heer H. D. HARTMANS, Kerkvoogd te Nes.

DE PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE te *Leeuwarden* noodigt ONDERWIJZERS, minstens van den 3den rang, uit, om te dingen naar de vacante betrekking van 2de ONDERMEESTER in de 4de Armenschool, aldaar, aan welke betrekking een jaarlijksch tractement is verbonden van ƒ 300.
Zij, die hiernaar wenschen te dingen moeten hunne stukken vóór of op den 7 Februarij e. k. franco inzenden aan den Heere J. J. DE JONGH, Lid en Secretaris van bovengenoemde Commissie; zullende diegenen, welke meest geschikt geacht worden, daarna tot een vergelijkend **examen** worden opgeroepen.

DE Notaris A. W. NAUTA te IJlst zal, op Woensdag den 28 Januarij 1857 en volgenden dag of dagen, aan te vangen des morgens ten 10 uren, ten sterfhuize van Akke T. Viersma te IJlst, bij boelgoed tegen gereede betaling presenteren te verkoopen:
Eene partij WINKELGOEDEREN, bestaande in verschillende Bonten, Doeken, Linnen, Katoen, Merinos, Marseille, Franjes, Linten, Bokkebaai, Rokstreept, Boezelaar, enz. Voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 1 Secretaire, Klok, Spiegel, Tafels, Stoelen, 1 Bed met toebehooren, Koper-, Tin-, IJzer-, Blik-, Glas- en Aardewerk, en het geen er meerder ten voorschijn zal worden gebragt.

VERKOOPING VAN DE DORPS-HERBERG EN TWEE WONINGEN,

te WOUDSEND.

DE Notaris G. S. ZIJLSTRA te Heeg zal, ten verzoeke van den Heer Mr. S. WIJBENGA te Sneek, op Donderdag den 29 Januarij 1857, des nademiddags om 2 uur, ten huize van R. C. Wielsma, Logementhouder te Woudsend, publiek, bij de finale toewijzing, tegen genot van verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en HERBERG, bevattende: 2 Bovenkamers, 1 Benedenkamer, Waag, Slagthal, Keuken en Loots, met **Erf** en **Bleekveld** c. a., staande en gelegen in de Buren te Woudsend; 12 November 1857 of misschien vroeger te aanvaarden; en
2. Twee WONINGEN met **Erf**, op de zoogenaamde *Groote Kamp* te Woudsend; bij Pier Andries de Jong en anderen in gebruik; in 2 perceelen met regt van zamenvoeging; 12 Mei 1857 te aanvaarden.

VEENEN

TE HAULE, WEPER EN SMILDE.

DE Notaris TADEMA te Oosterwolde en J. G. DE JONGH, Candidaat-Notaris te Gorredijk zullen, op **Dingsdag** den **3 Februarij** 1857 (in plaats van 27 Januarij, zoo als vroeger is geannonceerd), 's voormidd. te elf uur, in *de Gouden Klok* te Oosterwolde, in het openbaar en op de gebruikelijke wijze veilen om later bij palmslag te verkoopen:

1. De VEENDERIJ door L. Jan Libbes Dijkstra nagelaten en bestaande in 14 perceelen uitmuntende KLIJN- of VEENGROND, liggende te Haulerwijk en in de Hauler- en Weper-Veenpolder.
2. Drie perceelen KLIJN- of VEENGROND, in genoemden Polder liggende, en toebehoorende aan R. R. Hoff de Zoon.
   Beide met de aanwezige Turf en Baggelaar. En
3. Zeven en een halve bunder VEEN en ONDERGROND en ONTBLOOTTE GROND, liggende in het 4 Blok, aan de Meesterswijk, Noord-Westzijde van de Hoofdvaart, te Smilde, in 7 perceelen, eigen aan de Erven J. L. Dijkstra en Jeen G. Stoker.

Alles volgens Verkoopboekjes, welke op franco aanvraag, bij bovengenoemden Notaris zijn te bekomen.

BELANGRIJKE VASTIGHEDEN TE HAULERWIJK, ENZ.

DE Notaris TADEMA te Oosterwolde en J. G. DE JONGH, Candidaat-Not. te Gorredijk zullen, op Dingsdag den 10 Februarij 1857, des voormiddags te elf uur, in de Herberg van F. de Groen te Donkerbroek, in het openbaar, bij voorloopige toewijzing, verkoopen:
Vele **GEBOUWEN** en **LANDERIJEN** te Haulerwijk, bestaande in eene voor Veenman en Landbouwer uitmuntend ingerigte, hechte en degelijk onderhouden, groote HUIZINGE en SCHUUR, met zeer vruchtbare BOUW- en WEIDLANDEN; bij den erflater wijlen Jan Libbes Dijkstra in eigen gebruik geweest; voorts de Huizen in gebruik bij: Sijbren voor de Wind, R. R. Hoff de Zoon, Oeds W. Bouwsma, Egbert R. van der Wal, Klaas Dorenbos, Boukje en Jan Stobbe, Wijtze Bouma, Harmen Louws, Reinder van Maren, Casimier van den Berg en Pier Jans Veenstra, benevens Landerijen, Gronden en Leijen, deels bij deze personen in huur of bij voornoemden erflater in gebruik geweest, en eindelijk eenig WEILAND en BOSCH te Appelscha, afkomstig van de Zathe no. 8 en 9.
Alles omschreven bij Verkoopboekjes, die gedurende 10 dagen aan den verkoopdag voorafgaande, bij bovengenoemden Notaris en Cand.-Not., op franco aanvraag zijn te bekomen.

VERKOOPING TE *WARREGA.* — De Notaris P. BOLTJES te Grouw zal, ten gevolge auth. van de Regtbank te Leeuwarden, mede ten verzoeke van den Heer H. OOSTERHOFF, Zaakwaarnemer te Rauwerd, op Dingsdag den 3 Februarij 1857, des nademiddags ten 2 uur, ten huize van T. Zwart, Kastelein te Warrega, publiek, onder uitloving van strijk- en verhooggeld, provisioneel verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en BAKKERIJ, staande zeer geschikt aan de Vaart bij het Hooghout te Warrega, kadastraal no. 185, groot 1 roede 19 el; thans bij M. Zwart in gebruik.
2. Eene HUIZINGE, waarin 2 Woningen, en een hecht en sterk gebouwd PAKHUIS met ruim **Erf**, staande op Hilleburen aan de Vaart te Warrega. Kad. nos. 189 en 189*a*, groot 2 roede 20 el; thans bij de Wed. Zwart en Tolsma in gebruik. — Beide perceelen zijn vrij te aanvaarden op den 12 Mei 1857 en breeder bij Billetten omschreven, welke met inlichting aangaande Verkoopswaarden zijn te vernemen ten Kantore van gemelden Not.

De *veiling* van 3 perceelen LANDS onder **Wierum** en eene STELP-HUIZINGE onder **Ternaard**, behoorende aan de Wed. en Erven TJEPKE WIJBRENS POUTSMA, wordt **voorloopig UITGESTELD.**

OPENBARE VERKOOPING TE DOKKUM.

De Notaris A. A. LAND te Franeker zal, na bekomen regterlijke autorisatie, op Donderdag den 29 Januarij 1857, des avonds ten 7 uur, ten huize van B. S. Hiemstra bij Dokkum, naar plaatselijk gebruik, finaal verkoopen:

1. **Eene ruime, zeer ter nering staande, zeer beklante, sterk** gebouwde en net onderhoudene WOON- en WINKEL-HUIZING, aan den Diepswal, op een der beste standen te Dokkum, waarin sedert jaren met bijzonder veel debiet, handel in Manufacturen is gedreven, ten name van de Wed. Breugeman (Mejufvrouw T. Bakkers) later ten name van Obma en de Erven Breugeman, bestaande in: een grooten en net ingerigten Winkel of Voorhuis, Vóór- en Binnenkamer, uitmuntende Keuken, Gelderij, Kelder, **Plaats, Bleek,** Put en Regenwatersbak, Vóórbovenkamer en ruime Zolders, bijzonder aan te bevelen voor nering, **vrije Steeg** en uitkomende in de Oosterstraat, zeer geschikt om tot Heeren-Huizing te worden ingerigt; bij de eigenaren bewoond en gebruikt; waarop geboden is slechts ƒ 3551.
2. Een sterk, wél gebouwd en onderhouden, goed ingerigt PAKHUIS en ERF, op den Steendam te Dokkum; in huur bij den Heer Heida; beide te aanvaarden op den 12 Mei 1857; geboden ƒ 451.

VERKOOPING TE WIJCKEL.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, ingevolge regterlijke magtiging op Donderdag den 5 Februarij 1857, des namiddags 3 ure, ten Herberge van Hijlke Herres Postma te Wijckel, tegen uitloving van strijk-en verhooggeld, provisioneel veilen:

1. Een stuk uitmuntend WEIDLAND gelegen te Wijckel, kadastraal bekend sectie B no. 241, ter grootte van 91 roede 60 el, belendende ten Oosten en Zuiden Theunis H. Bouma, ten Westen het volgende perceel en ten Noorden Hijlke Herres Postma.
2. Het ZUIDELIJK GEDEELTE, zijnde (ongeveer 40 roede, van een stuk Dito, gelegen ten Westen van het vorige perceel aldaar sectie B no. 237, waarvan het Noordelijk gedeelte behoort aan Pieter M. Hofman. — Beide perceelen behooren thans aan de Erven van Peeke Martens Hofman; dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

De Notarissen A. R. van VOORST te Heerenveen en J. BRANDSMA te Schiermonnikoog zullen, door het ministerie van eerstgemelden, op *Dingsdag den 3 Februarij* 1857, des morgens 9 ure, ten sterfhuize van Johannes Jans Sijtsma te Oldeholtpade, bij boelgoedsgebruik, de posten boven de ƒ 20 op 8 maanden crediet, presenteren te verkoopen:

1. MEUBELEN en HUISSIERADEN, met GOUD- en ZILVERWERKEN, bestaande in: onderscheidene Bedden met toebehooren, Secretaire, Friesche Staartstuk-Klok, Tafels, Stoelen, Gouden Horologie, Zilver Repetitie Dito, Zilveren Tabaksdoos, enz., Porselein, Glas, en hetgeen verder tot een compleet Huisgeraad behoort, verders een beste PIANO met een nette mahoniehouten kast en een dito HUIS-ORGEL met kast.
2. Een gezond BESLAG VEE, bestaande in: 18 stuks Hoornbeesten, als: 10 zwartbonte Kalfkoeijen, 1 dito Pink, 3 guste Dito, 1 zwartbonte Stier, 3 dito Kalven, 1 driejarig zwart-bles Ruinpaard, 2 Friesche Schapen, 1 zwartbont en een wit Varken en 1 toom Hoenders.
3. BOERE-GEREEDSCHAPPEN en BESLAG, als: Karn met koperen hoepel en Schraag, 4 koperen Melkemmers, 5 Melktonnen, 26 Melktobjes, 3 Kaasvaten, Schalen en Gewigten, Dorschkleed, 24 Koekettingen, 3 onderscheidene Ploegen, 5 Eggen, Znadwijnen, en verdere Boeregereedschappen; 4 beslagen Boerenwagens, Gierbak, 1 Kapwagen, 1 beste Kapchais, Kruiwagens, enz.
4. Een partijtje ongebraakt Vlas, gedorschte en ongedorschte Rogge, Aardappelen, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt, — en
5. Het REGT van NABOUW van het aanstaande zomer-saizoen, bestaande in: ruim een bunder reeds uitgezaaide Rogge en circa 2 bunders en 80 roeden best Bouwland, nog te bezaaijen.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN DRIE JAREN,
ingaande St. Petri en 12 Mei 1857:

Eene uitmuntende **ZATHE en LANDEN**, met HUIZINGE, geq. no. 14, met SCHUUR, HIEMINGE c. a., staande en gelegen te Tjerkgaast, groot volgens kadastrale meting 19 bunder 25 roede Weid- en Hooilanden; thans bij de eigenaren de Weduwe en Erven IJke Johannes Swart in gebruik.

De Condities liggen ter lezing bij bovengemelde Eigenaren te Tjerkgaast, alwaar de briefjes *franco* moeten zijn ingezonden vóór of uiterlijk op den 31 Januarij 1857.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR 5 JAREN:

3 bunder 47 roede 70 el uitmuntend WEILAND, in twee stukken zeer geschikt gelegen te Dedgum; bij S. Schuurmans in gebruik geweest; St. Petri 1857 in te gaan; waarvan de Condities ter lezing liggen in de Wijnberg te Bolsward en de briefjes franco moeten zijn ingeleverd vóór of op den 5 Februarij 1857, bij den Notaris de JONG te Wommels.

Te huur, 12 Mei te aanvaarden:

Eene nette BENEDEN-HUIZINGE en INTREK, op den Grachtswal bij de Tuinsterpoortsbrug, hebbende het vrije uitzigt langs de Tuinen. Te bevragen bij den eigenaar T. KOPPERS, Beurtschipper op Amsterdam.

Uit de hand te huur,

bij den eigenaar E. P. v. d. WOUDE te Wanswerd: Een HUIS onder Wanswerd op de Streek bij Birdaard; vroeger bewoond door P. S. v. d. Woude.

TE HUUR: Eene ter nering staande BAKKERIJ en WINKEL-HUIZINGE, op Snakkerburen nabij Leeuwarden, op den 12 Mei 1857 te aanvaarden. Te bevragen bij R. R. POSTMA, Mr. Bakker te Minnertsga; waarbij tevens ook een **stel** BAKKERS-GEREEDSCHAPPEN **uit de hand is te koop.** Brieven franco.

TE HUUR op 12 Mei aanstaande: Een INTREK, in de Groote Hoogstraat, letter H no. 73. Te bevragen bij J. van der VEER aldaar.

TE HUUR een net INTREK, op de breedzijde der Nieuwstad. Te bevragen bij P. de GROOT Jr., Tweebaksmarkt.

TE KOOP: 15 stuks beste LOOIJERSKUIPEN, afkomstig uit de voormalige Leerlooijerij te Woudsend, bijzonder geschikt voor Landbouwers en Stalvoederij. Te bevragen bij den eigenaar S. OPPEDIJK Lz. te Woudsend.

Uit de hand te koop:

P. m. 1000 vierk. ellen Beste KOUDUMER AARDE, te bevragen bij J. van de VELDE aldaar.

AANBESTEDING van eene HERBERG aan den Grindweg te Boxum, met alle de benoodigde Materialen; waarvan Bestek en Voorwaarden ter inzage liggen in de Herberg bij A. v. d. BERG, en nadere inlichtingen zijn te bekomen bij H. FRANSBERGEN aldaar. — Aanwijzing van het werk den 2 Februarij, 's morgens ten 10 ure, alsmede dien dag de briefjes in te leveren.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van het afbreken en weder **opbouwen** van de VOORHUIZINGE en **gedeeltelijk** de SCHUUR, eener **Boeren-Huizinge,** staande te Kortezwaag.

Het Bestek en de Teekening, waarnaar de besteding zal plaats hebben, liggen ter inzage bij den Kastelein S. de Boer te Kortezwaag; de aanwijzing zal plaats hebben den 3 en 4 Februarij a. v., en zullen de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór of op den 6 derzelfde maand, ten huize van WALLE S. de VRIES te Kortezwaag.

Inmiddels zullen, des verlangd, informatien zijn te bekomen bij G. A. POSTHUMA, Mr. Timmerman te Gorredijk.

Allen die iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan wijlen HENDRIK JOHs. KAS, in leven Gardenier te Sint Anna-Parochie, worden verzocht daarvan *franco* opgave te doen aan C. K. POST aldaar, vóór of op 2 Februarij 1857.

H A L L U M.

De Ondergeteekende eigenaar geworden van den Molen *Minister Thorbecke* genaamd, beveelt zich aan in het **Malen en Pellen** zoo wel voor Bakkers als Landbouwers enz.; belooft eene spoedige en accurate behandeling. En tevens vertrouwt hij zich wat het Gemaal betreft voor Bakkers, op zijn Meesterknecht H. Koning, die zoowel in Groningerland als in Friesland bekend staat voor een eerste Rog-, Weit- en Pelmolenaarsknecht.

Hallum, den 16 Januarij 1857. B. GELDER.

LEES DIT. De Ondergeteekende voornemens zijnde om zich eerstkomende Mei als TIMMERMAN enz. te vestigen op de Oude Leije, neemt bij deze de vrijheid zich alszoodanig vriendelijk aan te bevelen bij hen die, of op de Leije of in deszelfs omtrek woonachtig zijn en verder bij allen die het mogten believen hem te begunstigen; hopende zich door eene spoedige en eerlijke bediening het hoogste vertrouwen waardig te maken, zich overtuigd houdende, dat zijne bekwaamheid in het werk ten volle is bekend geworden in de jaren die hij als Knecht bij J. Veenma heeft gewerkt en hopende ook nu wederom dezelfde hoogachting te zullen genieten.

St. Anna-Parochie, JAN B. WESTRA,
den 19 Januarij 1857. *Timmerman onder St. Anna-Parochie.*

De Ondergeteekende, zich te Sneek gevestigd hebbende als ARCHITECT, beveelt zich als zoodanig aan, zoo binnen- als buiten deze Plaats.
24 Januarij 1857. A. BREUNISSEN TROOST.

DE APOTHEKER J. C. H. VAN HARINXMA,

op de Nieuweburen te Leeuwarden, gaat steeds voort met gevolg af te leveren:

1. GOMMA, sedert vele jaren bekend als een uitmuntend middel voor tering, hoest en andere borstkwalen, in pakjes van ƒ 3,20, ƒ 1.60 en 80 Cents.
2. REVALENTA ARABICA, in bussen van ƒ 1, ƒ 2, ƒ 4, ƒ 8 en ƒ 16.
3. FLORENTIJNSCHE BORSTDROP, van Dr. Ricci, à 30 Cents.
4. BORSTKRUIDEN, van Prof. Hufeland, à 50 Cents.
5. STAALWIJN, van Dr. Francourt, à ƒ 3 de ½ fl., een voortreffelijk middel voor alle zwakke, bleeke, bloedlooze gestellen.
6. PANCHRESTUM, van Dr. Hecker, een ware planten-extract of siroop, die voor alle huidziekten, ten gevolge van scherpe vochten enz., een groot nut heeft à ƒ 2.50 de ½ fl.
7. ZENUW-TINCTUUR, van Dr. Heeringa, à ƒ 1.50.
8. HOOFD-, SLIJM- en MAAGPILLEN, verzilverde van Prof. Hoffmann, à ƒ 1 het fleschje.
9. HUISHOUDELIJKE LAXEERPILLEN, van Prof Hufeland, à 25 Cents.
10. URBANUS-PILLEN, à 40 Cents.
11. SLEMP-SIROOP, à ƒ 1 de ½ flesch.
12. TONISCH-MAAG-ELIXER, zeer aangenaam, à 25 Cents.
13. ABSINTHE SUISSE, in fleschjes à 30 Cents.
14. GEZUIVERDE LEVERTRAAN, à 40 Cents de ½ flesch.
15. DAMES-LEVERTRAAN, à ƒ 1 de ½ flesch.
16. CITROEN-PUNCH, à ƒ 1.60 en 80 Cents de heele en halve flesch.
17. PAARDEN-DROESPOEDER, van Dr. Dubois, à 75 Cents 2½ ons.
18. VARKENSMIDDEL, tot voorbehoeding dier ziekte en tot genezing, à 75 Ct.
19. DUURZAME SCHRIJF-INKT, à ƒ 1 de flesch.
20. WEEG- of WANDL. VERGIFT, à ƒ 1 het fleschje.
21. VLOOIJEN VERGIFT, à 25 Cents het fleschje.
22. KINDER TANDKORALEN, van Prof. Hoffmann, à 75 Cts. het snoer.
23. AMMONIAKAAL VLUGSMEER, voor rheumatiek, jicht, algemeene pijn enz., à 75 Cents.
24. VORSTELIJK TANDPOEDER, à 60 Cents het doosje.
25. KINKHOEST-MIDDEL, uitwendig van Dr. Roche, à ƒ 1.
26. WONDERSNUIF, van Dr. Brouillard, à 60 Cents.
27. WINTERHANDEN- en VOETENSMEERSEL, à 30 Cts.
28. BEENROOS-PAKJES, à 25 Cents.
29. LIPPE-POMADE-KOEKJES, à 20 Cents.
30. ENGELSCH GLADSMEER, in koekjes, à 10 Cents.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

De CIBARIA is het beste voedsel voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan du Barry's Revalenta, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. — Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen, inhoudende 12½, 25 en 50 Ned. looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en ƒ 1.50; de prima voor 75 Cts., ƒ 1.40, ƒ 2.50, te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwarden, J. van IJssel; Sneek, A. Cuipers; verder in de bekende Dépôts en aan het Magazijn te 's Gravenhage bij den Fabriekant J. A. van Wijk.

DAMPARTIJ TE WOMMELS,

op *Maandag den 2 Februarij*, bij D. B. de BOER. ***PRIJS en PREMIE nader te bepalen.*** Aangifte 's voormiddags. 2 uur 's namiddags beginnen.

Vier à vijf TIMMERKNECHTEN, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk en den geheelen Zomer goed werk bekomen bij R. ZIJLSTRA *Timmerman* te *Grijpskerk.*

Twee TIMMER- en MOLENMAKERSKNECHTEN, hun werk verstaande, kunnen werk bekomen bij S. OPPEDIJK Lz., Timmerman en Molenmaker te Woudsend.

Een GOUD- en ZILVERSMIDSKNECHT kan terstond of tegen Mei e. k. vast werk bekomen bij H. J. van den OEVER, Goud- en Zilversmid te Bolsward. Brieven franco.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan op den 12 Mei e. k. geplaatst worden bij J. E. KUIPERS te Leeuwarden, in de Sint Jacobstraat.

In eene **Tabaks-Fabriek** en **Kruideniers-Affaire** te Leeuwarden wordt gevraagd tegen Mei e. k. of vroeger eenen LEERLING, buiten kost en inwoning. Reflecterenden gelieven zich te adresseren onder lett. B. B. bij den Boekhandelaar H. KUIPERS, bij de Langepijp alhier.

Op **Mei 1857 verlangt** men eene **burger** HUISHOUDSTER, niet beneden de 30 jaren oud, P. G., goed met Kinders kunnende omgaan en verdere daaraan verbondene vereischten bezittende. — Adres onder letter K., *franco* brieven, bij A. van ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Op een dorp in Friesland wordt tegen Mei a. s. gevraagd eene bekwame MEID, van de Prot. Godsdienst, goed kunnende koken, met de wach omgaan, zindelijk in haar werk en van voldoende getuigschriften voorzien. — Brieven franco onder letter A bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA te Dokkum.

Te Haarlem bij JOH. VISSER, Wijngaardstraat no. 38, wordt uitgegeven een nieuw Dagblad:

DE GRONDWET,
NIEUWE HAARLEMSCHE COURANT.

Deze Courant, die des *Maandags* en *Donderdags* het licht ziet, is opgerigt met het uitsluitend doel, om in den voor ieder bevattelijken, maar beschaafden Volkstoon, de belangen van het Vaderland te bespreken, en, heeft, zonder daarom polemiek uit te sluiten, hoofdzakelijk het oog op de vestiging van een grondslag tot eene *eigenlijke Volkspers*, waardoor elke burger van den Staat bekend wordt gemaakt met zijne pligten en regten, met al hetgeen noodig is om, door eendragtige zamenwerking, de overwinning aan de Constitutionnele beginselen en alzoo de welvaart van den Staat en zijner bewoners te verzekeren.

Er is geen Courant in het Land, die zóóveel te lezen geeft, in elke harer nos. zóó velerlei onderwerpen bespreekt. Ieder vindt er iets in van zijne gading. Hare kolommen staan ook *gratis* open voor ieder, die *in het publiek belang* zijne gedachten wenscht openbaar te maken.

Advertentien worden, behalve het zegelregt, *voor slechts* VIJF CENTS *den regel geplaatst.* Abonnementsprijs per 3/m. voor Haarlem ƒ 2.50, buiten Haarlem ƒ 2.75.

☞ **Op franco aanvrage worden, gratis drie proefnommers toegezonden.**

Bij J. P. van DIJK te Zwolle, ziet heden het licht:

DE PLEGTIGE EED der STATEN-GENERAAL tegenover Z. M. den KONING.

Art. 52 der Grondwet. — Prijs 5 Cents. — Wordt niet in commissie gezonden.

Ter Leeuwarder Courant-Drukkerij van de Wed. Koumans Smeding.